basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2025

GAUTENG

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 8 bladsye.

Goedgekeur
Ms SM Barnard
Interne Moderator: DBE
15 Junie 2025

Goedgekeur
Ms R Bence
Eksterne Moderator: Umalusi
15 Junie 2025

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

Kopiereg voorbehou

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

AFDELING A: DRAMA

VRAAG 1: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	(Hy praat van ...) • die stalle (waar hy werk). • Wilma se plaas/die (perde)plaas/perdeskool/ryskool. • Silwerkloof Stalle. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.2	• Hy moet sy gemeenskapsdiens voltooi/klaarmaak/doen. • Die magistraat het gesê hy moet honderd uur daar werk. • Hy het nog net een uur van sy straf uitgedien. • Hy het nog nie die 3 maande/100 uur (gemeenskapsdiens) klaargemaak nie. • Hy is gevonnis vir dieremishandeling/sy wrede daad teenoor diere. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.3	Wilma/Mev. Botes	1
1.1.4	• Wilma het gesê hy moet sy selfoon bêre, maar hy het nie geluister nie. • Lucky was ongehoorsaam. • Lucky wou nie sy selfoon bêre nie. • Lucky het nie sy werk gedoen nie (want hy was besig met sy selfoon). • Die gelui van die selfoon het die perde laat skrik. • Hy is nie toegelaat om die selfoon te gebruik nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.2.1	wil nie daar wees nie	1
1.2.2	spot hy net	1
1.3	ryk	1
1.4	C/skrikkerig	1
1.5	• Lucky het klein katjies doodgemaak. • Lucky het by Wilma begin werk. • Lucky het vir Lady Jane se runnik geskrik en weggehardloop. • Lucky het by die hek vir sy prokureur gewag. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
1.6.1	D/Lucky wou nie doen wat Wilma vir hom sê om te doen nie.	1
1.6.2	E/Wilma wou hê Lucky moes verstaan dat hy die verkeerde idee het van die mense wat by haar kom perdry.	1
1.6.3	A/Lucky het gedink dis verkeerd van Binki om haar ma op haar naam te noem.	1
1.6.4	C/Wilma was kwaad vir Lucky omdat hy homself jammer kry.	1

SB RB
DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.7	• Lucky moes leer om met diere te werk/verantwoordelik teenoor diere te wees/diere respekteer/versorg. • Dit was 'n goeie manier om sy straf uit te dien./Dit was beter as om in die hospitaal of lykshuis te werk. • Dit het hom die hele tyd besig gehou/was harde werk/het hom geleer om handewerk te doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Lucky het direk teen Wilma se opdrag gegaan/nie gedoen wat Wilma gesê het hy moes doen nie/was ongehoorsaam. • Dit sou Lucky se wanidee oor die perdeplaas reggestel het/gewys het wat Wilma regtig op die perdeplaas doen. • Dit sou vir Lucky gewys het dat hy nie die enigste een is wat swaarkry in die lewe nie. • Lucky kon iets nuuts leer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.9	Binki ... • het nie geweet wat om te doen nie. • was bang Wilma word kwaad vir Lucky. • het nie van konfrontasie gehou nie. • het net gedoen wat Wilma haar gevra het om te doen. • het nie Lucky se woede/spot verdien nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	• Dit is verkeerd om dinge van mense te dink/sê as jy nie die feite ken nie. • Dit is onregverdig om te dink dat alle wit mense ryk is/dieselfde dinge doen. • Nie alle ryk mense se lewe is maklik/perfek nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	'n metafoor	1
1.12.1	positief	1
1.12.2	was nie meer so stout nie *(Antwoord op Vraag 1.12.1 moet korrek wees om die punt by Vraag 1.12.2 te verdien)*	1
1.13	D/hy glad nie weet waarvan Wilma praat nie.	1
1.14	• Sy ma het hom so geleer/geleer om grootmense te respekteer. • Lucky gee nou om wat Wilma van hom dink. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.15.1	Grace	1
1.15.2	gedrink *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.15.3	vat/raak	1
1.15.4	hondjie/hond/Dukie	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.16	• Die ryk mense het sy ma baie min betaal. • Die ryk mense het meer geld vir een kat gekry as wat hulle Lucky se ma in twee maande betaal. • Ryk mense gee meer om vir diere as mense. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17.1	C/Lucky moes gemeenskapsdiens by die perdeplaas doen.	1
1.17.2	A/Kaizer het nie toegelaat dat Lucky hom slaan nie.	1
1.17.3	E/Kaizer het vir Lucky gewys dat hy verstaan en hom vergewe.	1
1.17.4	D/Lucky het besef dat ander mense ook seerkry.	1
1.18	Binki het besluit ... • om Sabrina nou "Ma" te noem. • dat haar ma haar nie meer naweke hoef te kom haal nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.19	Lucky se ma het ... • tyd gehad vir hom. • hard gewerk om hom te kan versorg. • vir hom kos gemaak. • vir hom goeie maniere geleer. • hom baie lief gehad/baie vir hom omgegee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.20	Binki ... • was skaam vir haar letsels. • het nie selfvertroue gehad nie. • kom uit 'n gebroke gesin. • se ma het haar afgeskeep/vir haar gegril. • het ander mense nie vertrou nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.21	Die skrywer laat Lucky ... • vloek/kru taal/lelike woorde/skelwoorde gebruik. • gedurig kla. • rebels optree. • Wilma uitdaag. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.22	• In die slot lees ons dat die perde se krag gehelp het om Lucky en Binki se lewens te verbeter/positief te verander. • Die perde (se krag) het die mense gehelp om mekaar te aanvaar en te verstaan. • Die krag van die perde het mense genees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

	TOTAAL AFDELING A:	**40**

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

AFDELING B: KORTVERHALE

VRAAG 2: *KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer

VERHAAL A: "ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK" – Abraham H. de Vries

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1	• Rooikoos het vroeg die Saterdagoggend al in die kantien gaan drink. • Die hotelbestuurder het gekeer dat Rooikoos en die Barrydalers baklei. • Rooikoos het op Barrydale se losskakel geskree. • Die uitslag van die rugbywedstryd was gelykop. *(Die kandidaat kry 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is)*	1 1 1 1
2.2.1	tevrede	1
2.2.2	kwaad	1
2.3.1	Rooikoos	1
2.3.2	Barrydale	1
2.3.3	Die Barrydalers het Rooikoos na (die hotel op) Barrydale gevat (terwyl hy dronk was)/(nie geweet het wat om hom aangaan nie). *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.3.4	(Hulle het Rooikoos se baard) afgeskeer.	1
2.4	C/te hartseer was om te praat.	1
2.5	swart	1
2.6.1	C/Die dorp se mense was jammer vir Rooikoos wat al sy grond verloor het omdat hy so baie drink.	1
2.6.2	B/Rooikoos was verbaas oor die vreemde man in sy kamer.	1
2.6.3	D/Die kelner het net rustig aangegaan met sy werk.	1
2.6.4	A/Die skoonmaker in die hotel het mooi met Rooikoos gepraat.	1
2.7	• Dit is slegte sportmangees. • Rooikoos moes die losskakel 'n kans gegee het (om oor te skop). • Dit het dalk veroorsaak dat Barrydale die wedstryd verloor het. • Dit was slegte maniere om besoekers so te behandel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.8	Rooikoos was veilig in die hotel. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.9	• Wanneer jy verkeerde dinge doen, moet jy weet daar gaan slegte gevolge wees. • Rooikoos was alleen/het op die einde niemand gehad om mee te praat nie. • Die Barrydalers het hom 'n les geleer wat hom hartseer gemaak het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.10	• In die slot lees ons dat Rooikoos nie geweet het wie hy is/waar hy is nie. • Rooikoos was nie in sy dorp nie/in Barrydale. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VERHAAL B: "DIE WEDLOOP" – Pirow Bekker

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11.1	Noordburg	1
2.11.2	hoogspring	1
2.11.3	Drieman	1
2.11.4	ontspan/rus/sit	1
2.12	• Die byeenkoms was op Blinkklip/hulle eie dorp/hulle tuisdorp se veld. • Een van Noordburg se atlete is (tydens 'n aflos) gediskwalifiseer. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
2.13	personifikasie	1
2.14	B/was sterker en vinniger	1
2.15.1	E/Vis het gesê Salmon moet gaan kyk hoe lyk sy karretjies.	1
2.15.2	D/Salmon het besluit om terug te gaan atletiekveld toe.	1
2.15.3	A/Vis het oor die draad gespring.	1
2.15.4	C/'n Bottelstuk het Salmon se voet gesny.	1
2.16	• Vis het probeer om Salmon te help/iets om sy stukkende voet te bind. • Vis het gesê hy gaan nie alleen terug nie. • Vis het Salmon op sy rug getel/geabba (en teruggegaan atletiekveld toe). • Vis en Salmon het saam teruggegaan atletiekveld toe. • Vis het nie die wedloop gehardloop nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Onthou: die fokus is op Vis.)*	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.17	• Ander mense/die grootmense het te veel druk op hulle geplaas. • Hulle het gevoel hulle moet altyd wen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.18.1	positief	1
2.18.2	beter verstaan	1
2.19	Dollevaart het vir die atlete ... • goeie raad gegee. • gesê wat hulle moet doen om gereed te wees vir hulle items. • gesê dat dit net sport is. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.20	• Dit was teen die reëls (om tydens die byeenkoms weg te gaan van die atletiekveld af). • Niemand het geweet waarheen hulle gaan nie./Hulle het vir niemand gesê waarheen hulle gaan nie. • Die onderwyser het vir Salmon gesê om te gaan rus. • Hulle het geweet hoe die program gaan verloop. • Dit het veroorsaak dat hulle uiteindelik nie hulle wedloop kon hardloop nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21	Salmon ... • het baie seergekry. • het geweet hy was in die moeilikheid/het sy skool/ander mense in die steek gelaat. • kon nie die wedloop hardloop waarvoor hy geoefen het nie. • kon nie verder aan die byeenkoms deelneem nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.22	Die skrywer ... • vertel hoe almal die atlete gedruk het om te wen. • vertel dat die atlete die hele jaar vir die byeenkoms geoefen het. • beskryf dat baie mense Noordburg toe gery het om na die byeenkoms te gaan kyk. • vertel hoe gespanne die atlete was/hoe bang die atlete was om te verloor. • vertel hoe Vis en Salmon gemaak het asof hulle nie hard geoefen het nie (terwyl hulle wel geoefen het). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING B:	**40**
GROOTTOTAAL:	**40**

EPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2025 -06- 15
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION